

-----Original Message-----

From: Hnízdil

Sent: Monday, May 11, 2009 1:08 PM

To: pravnisekret@clkcr.cz

Subject: Právní oddělení ČLK:

Věc: konzultace nucené hospitalizace.

Vážený kolegové,

dovoluji si požádat o konzultaci při řešení následujícího medicínsko - právního problému. Člověk, který není mým bezprostředním pacientem, zastává vysokou manažerskou funkci. V průběhu výkonu funkce u něj došlo k dekompenzaci hluboké osobnostní poruchy, svým chováním se stal nebezpečným sobě i spolupracovníkům, zpřetrhal všechny kontakty s rodinou a na svoje patologické chování ztratil náhled. Z medicínského hlediska není pochyb o závažné poruše. Jakým způsobem mohu jako lékař intervenovat? Mohu se obrátit na soud se žádostí o nucenou hospitalizaci ? Který soud je příslušný ?

Jak má tento návrh vypadat, aby se jím soud musel zabývat?

Děkuji za vyjádření.

MUDr. Jan Hnízdil, [REDACTED]

tento mail, tel. [REDACTED]

česká lékařská komora

tel. 257216810, fax 257219280

www.lkcr.cz E-mail: pravni@clkcr.cz

Právní oddělení Kancelář v Olomouci:

Lékařská 291/2, 150 00 Praha 5 Dolní náměstí 38, 772 00 Olomouc 2

V Praze dne 22.5.2009

č.j.: 2075/2009

Vážený pan

MUDr. Jan Hnízdil
[REDACTED]

Vážený pane doktore,

odpovídáme na Váš dotaz doručený e-mailem dne 11.5.2009.

Vámi popsané příznaky pacienta by mohly odpovídat dikci § 23, odst. 4, písm. b) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, v platném znění, který uvádí, že *Bez souhlasu nemocného je možné provádět vyšetřovací a léčebné výkony, a je-li to podle povahy onemocnění třeba, převzít nemocného i do ústavní péče, jestliže osoba jevící známky duševní choroby nebo intoxikace ohrožuje sebe nebo své okolí.* Dále podle § 24 téhož zákona *převzetí nemocného bez jeho písemného souhlasu do ústavní péče z důvodů uvedených v § 23 odst. 4 je zdravotnické zařízení povinno do 24 hodin oznámit soudu, v jehož obvodu má sídlo.*

Je tedy nepochybné, že rozhodnutí soudu, které vyplývá z § 24 citovaného zákona, bývá učiněno o pacientovi, který byl již do ústavní péče převzat, soud tedy nemůže rozhodnout

u osoby podezřelé z duševní choroby, avšak dosud pobývající na svobodě, aby byla tato osoba povinna k hospitalizaci nastoupit. S tímto podnětem není možné se na soud obrátit. Z Vašeho dotazu vyplývá, že pacient zřejmě nemá vůli navštívit lékaře alespoň za účelem ambulantního vyšetření, během kterého by mohlo být rozhodnuto o hospitalizaci bez jeho souhlasu podle § 23, odst. 4, písm. b) citovaného zákona, kdy by bylo možné tuto hospitalizaci na základě vyšetření rovnou realizovat. Přesto je toto však jediná cesta, jak tohoto účelu dosáhnout. Nejvhodnější by bylo podat podnět registrujícímu praktickému lékaři pacienta, který by např. pozvánkou na kontrolu či preventivní prohlídku mohl pacienta motivovat k dobrovolné návštěvě. Bylo by totiž zcela kontraproduktivní ho dopravit k hospitalizaci pomocí různých donucovacích prostředků např. z místa jeho zaměstnání či bydliště a až posléze žádat souhlas soudu, neboť by toto jednání by s největší pravděpodobností zakládalo podezření z trestného činu omezování osobní svobody, zejména proto, že informace o zdravotním stavu pacienta a možné diagnóze jsou zatím pouhou domněnkou nepodloženou konkrétním vyšetřením. Toto vychází mj. i z nálezů Ústavního soudu ČR, který konstatoval, že osobní svoboda má přednost před zájmem na určení diagnózy.

Druhým možným postupem je podání podnětu soudu, avšak nikoliv k hospitalizaci bez souhlasu pacienta dle zákona č. 20/1966 Sb., ale k zahájení řízení ve věci omezení nebo zbavení způsobilosti k právním úkonům. Podle § 186, odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění, může tento návrh podat též zdravotnické zařízení, které se tímto stává účastníkem řízení. Rozhodnutí soudu samozřejmě v žádném případě nelze předjímat a řízení o tak závažné otázce není věcí jednoduchou, nicméně jestliže podezření na diagnózu je skutečně vážné, mohl by tento postup vést minimálně k zadostiučinění, že jste pro pacienta podezřelého z duševní choroby a pro jeho okolí udělal vše, co bylo v mezích zákona ve Vašich silách. Pro podání bude v tomto případě příslušný okresní soud dle trvalého bydliště pacienta.

S úctou

Mgr. Bc. Miloš Máca
právní oddělení ČLK